

РЕШЕНИЕ

№ 5356

гр. София, 10.08.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Трето отделение 60 състав,
в публично заседание на 11.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Терзиев

при участието на секретаря Паола Георгиева, като разгледа дело номер **2174** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 145 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/ вр. чл. 118, ал. 2 от Кодекса за социално осигуряване /КСО/.

Образувано е по жалба на А. П. А. - с постоянен адрес: [населено място], п.к. 8600, [улица], ап.1, с ЕГН [ЕГН] против Решение № 3305-40-9 от 15.02.2022 г. на Управителя на НОИ. В жалбата се сочи, че със свое Решение № 3305-40-9 от 15.02.2022 г., Управителят на НОИ е решил да върне на длъжностното лице по чл. 98, ал.1, т.2 от КСО преписката, образувана по жалби срещу преизчисления с Разпореждане № 31222055229/01.01.2022г. размер на пенсията за осигурителен стаж и възраст, отпусната от 09.10.1998 г. В тази връзка жалбоподателя излага, че е съгласен с тази част от мотивите на Решение № 3305-40- 9/15.02.2022 г. на Управителя на НОИ, в която административния орган счита, че заради изложената в жалбите фактическа обстановка, размерът на пенсията следва да се преразгледа от датата на отпускането ѝ, а не както е поискано в жалбите - от датата на подаването им /25.12.2021г./.

От друга страна се прави възражение, че от изложените мотиви в Решение № 3305-40-9/15.02.2022 г. на Управителя на НОИ - частта им, в която административния орган е преценил, че осигурителния стаж от първа категория труд не е дори 29 години, 4 месеца и 4 дни, колкото е бил признат досега, защото същия е бил изчислен с един месец повече, заради грешка от един месец, допусната в периода от 01.09.1993 г. до 08.10.1998 г. Твърди се, че в книжката с пенсионните документи, на стр.9, в

издаденото удостоверение за прослужено време от Поделение 26030-Б., е записано, че прослуженото ми време като офицер в това поделение - от 01.09.1993 г. до 08.10.1998г., е с продължителност 5 години, 2 месеца и 8 дни, при което изчисляване наистина е допусната грешка, като е записан един месец осигурителен стаж в повече - вместо 5 г., 1 месец и 8 дни, е записано 5 г., 2 месец и 8 дни, което не е станало по вина на жалбоподателя, защото до пенсионирането му като офицер от българската армия не е имал достъп до същата книжка. В тази връзка, се излага, че независимо от този месец в повече, който е записан на стр.9 от книжката за пенсионните документи, общият осигурителен стаж не е 29 години, 4 месеца и 23 дни, както е записано в мотивите на Решение № 3305- 40-9 от 15.02.2022 г. на Управителя на НОИ, а е с друга продължителност - 30 години, 1 месец и 11 дни /при намаляването му с 1 месец заради описаната по-горе грешка/. Твърди се, че Решение № 3305-40-9/15.02.2022 г. на Управителя на НОИ е незаконосъобразно - поради съществени нарушения на административнопроизводствени правила, поради противоречие с материалноправни разпоредби и поради несъответствие с целта на закона, поради което се иска да бъде прогласена нищожността на решението, алтернативно да бъде отменено.

Чрез процесуалния си представител адв. Н. представя писмени бележки и претендира присъждане на разноски по делото. В съдебно заседание жалбоподателят не се явява, представлява се от адв. Н., който поддържа жалбата.

Ответната страна – Управителя на НОИ, чрез процесуалния представител юриконсулт Б., изразява становище за неоснователност на жалбата. Представя писмени бележки. Моли за присъждане на направените разноски по делото.

Административен съд София-град, след като обсъди доводите на страните и събраните по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С Разпореждане № 31222055229 от 01.01.2022 г., издадено от длъжностното лице по чл. 98, ал. 1, т. 2 от КСО от Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ в НОИ на основание Параграф 7е, ал.1 и 2 от ПЗР на КСО, считано от 25.12.2021г. е преизчислен месечния размер на пенсията на А. П. А., ЕГН: [ЕГН] в размер на 790,73 лева. Срещу разпореждането са постъпили в Териториалното поделение на Националния осигурителен институт (ТП на НОИ) - [населено място] две жалби на 11.01.2022 г. и 12.01.2022 г., съответно с вх. № 1012-28-15 и вх. № 1012-28-15#2. Същите са препратени по компетентност до Дирекция „Европейски регламенти и международни договори“ (Д ЕРМД) към Централното управление (ЦУ) на НОИ, където са получени на 12.01.2022 г. съответно с вх. № 1012-28-15#1 и вх. № 1012-28-15#3. В хода на административното производство е установено, че законоустановеният едномесечен срок по чл. 117, ал. 4 КСО е спазен и жалбите се явяват допустими.

Безспорно по делото е, че с Разпореждане № 0105618/23.12.1998 г., издадено от ТП на НОИ - [населено място], на г-н А. е отпусната българска лична пенсия за изслужено време и старост (понастоящем за осигурителен стаж и възраст) по чл. 6, ал. 1 от

Закона за пенсиите (ЗП) (отм.), съответстващ на чл. 69, ал. 1 от Кодекса за социално осигуряване (КСО) (в редакцията, в сила от 2005 г.), считано от 09.10.1998 г., въз основа на зачетен български осигурителен стаж от първа категория труд, придобит като военнослужещ, с продължителност 29 години, 04 месеца и 23 дни, който, превърнат към трета категория труд на основание чл. 104 от КСО (в сила от 2003 г.), възлиза на 48 години, 11 месеца и 28 дни. Съгласно чл. 11, ал. 1 от ЗП (отм.), размерът на пенсията е изчислен от средномесечното брутно трудово възнаграждение или доход, върху които са внесени осигурителни вноски за периода от три последователни години от последните 15 години трудов стаж до 1 януари 1997 г. по избор на лицето, в случая - за периода от 01.07.1991 г. до 30.06.1994 г. и за трудовия му стаж след тази дата, в случая - за периода от 01.01.1997 г. до 08.10.1998 г. На основание чл. 46а от ЗП (отм.), пенсията е определена с индивидуален коефициент със стойност 2,083, изчислен съобразно описаната в посочената разпоредба методика. На основание пар. 7, ал. 3 и 4 от Преходните и заключителните разпоредби (ПЗР) на КСО, в сила от 2001 г., считано от 01.07.2001 г. размерът на пенсията е преизчислен е нов индивидуален коефициент със стойност 2,186. Съгласно пар. 7а от ПЗР на КСО (в сила от 2008 г.), размерът на пенсията е преизчислен, считано от 01.10.2008 г., въз основа на доход за изчисляване на размера на пенсията, получен като индивидуалният коефициент на лицето е умножен по средномесечния осигурителен доход за страната за 2007 г., възлизащ на 398,17 лв. Предвид изложеното, доходът за изчисляване на размера на пенсията е 870,40 лв. (2,186 x 398,17 лв.). Впоследствие, при условията и по реда на чл. 70, ал. 1 от КСО (в редакцията, в сила през съответната година), размерът на пенсията е преизчисляван, като полученият доход, от който се изчислява пенсията, е умножаван с определен процент за всяка година осигурителен стаж и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж.

С обжалваното разпореждане, на основание пар. 7е, ал. 1 -2 от ПЗР на КСО, е извършено преизчисление на пенсията на г-н А., считано от 25.12.2021 г., като доходът, от който се изчислява пенсията, възлизащ на 870,40 лв., е умножен с процент 1,35 за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж. Разликата между стажа от първа категория труд, превърнат в трета категория труд на основание чл. 104 от КСО, и стажа без превръщане е умножена е процент 1,2. От 25.12.2021 г. е определен размер на пенсията от 790,73 лв.

В хода на проверката е констатирано, че при отпускане на пенсията длъжностното лице в ТП на НОИ - [населено място] е допуснало грешка по отношение на взетия предвид осигурителен стаж от първа категория труд за времето от 01.09.1993 г. до 08.10.1998 г., като същият е зачетен с продължителност от 05 години, 02 месеца и 08 дни, вместо 05 години, 01 месец и 08 дни, каквато е календарната продължителност на този стаж. Това се отразява на правилността на общия стаж, превърнат към трета категория труд, съответно на размера на пенсията от 01.01.2000 г., когато в определянето на същия, освен годините, участват и месеците на придобития общ осигурителен стаж, превърнат към трета категория труд.

Предвид посоченото, решаващият орган приема, че като последващ размерът на

пенсията, определен с обжалваното разпореждане, също се явява неправилен.

В резултат е издадено процесното Решение на Управителя на НОИ № 3305-40-9/15.02.2021г., с което на основание чл. 99, ал. 1, т. 2, б. „д“ и ал. 2, т. 2 от КСО, във връзка с чл. 12 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж пенсията следва да се измени от датата на отпускането ѝ с правилно определения осигурителен стаж на лицето. С решението на основание чл. 117, ал. 4 от КСО, във връзка с чл. 117, ал. 3 от КСО Управителя на НОИ връща преписката на длъжностното лице за изменение на Разпореждане № 0105618 от 23.12.1998г. и последващите го, съобразно дадените указания.

Решението е връчено на 16.02.2022г./л.22/ и същото е обжалвано до АССГ с жалба от 01.03.2022г./л.6/

С вх.№ 1012-28-15#6/22.03.2022г. до Управителя на НОИ е постъпило допълнително възражение относно придобития от жалбоподателя трудов стаж в Испания.

По делото са приети доказателствата представени с административната преписка. Допълнително е представено като доказателство издаденото в резултат на процесното решение Разпореждане № 1029-50- 1700#1 от 17.03.2022 г., с което пенсията от 25.12.2021 г., е преизчислена по реда на параграф 7е, ал. 1-3 от ПЗР на КСО и чл. 52 от Регламент (ЕО) № 883/2004, както само въз основа на българския стаж, така и за общия стаж, от който е изчислена пропорционална част, дължима за българския стаж, като от 25.12.2021 г. е постановен за изплащане пропорционален размер, като по-благоприятен. С Разпореждане № 1029-50- 1700#1 от 17.03.2022 г. се поправя Разпореждане № 0105618 от 23.12.1998г. и всички последващи съгл. чл. 99, ал.1, т.2, б. „д“ КСО с което е зачетен осигурителен стаж за периода 01.09.1993-08.10.1998г. в размер на 5 години, 01 месец и 08 дни, каквато е календарната продължителност на този стаж.

При така установената фактическа обстановка съдът намира от правна страна следното:

Жалбата е подадена в рамките на 14-дневния преклузивен срок по чл. 118, ал. 1 от КСО, от надлежна страна и същата е процесуално допустима. Разгледана по същество е неоснователна.

Съгласно чл. 168, ал. 1 АПК съдът преценява законосъобразността на оспорения административен акт на всички основания по чл. 146 АПК, а именно: дали актът е издаден от компетентен административен орган и в установената форма, спазени ли са административнопроизводствените правила и материално-правните разпоредби по издаването му, съобразен ли е актът с целта на закона.

Оспореното решение е издадено от компетентен орган - Управителя на НОИ град, съгласно чл. 117, ал. 1, т. 2, б. "а" КСО и в предвидената от закона форма - чл. 117, ал. 3 КСО. Не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, които да обосновават отмяна на акта.

В хода на съдебното производство не се събраха доказателства, които да опровергават изводите на административния орган.

Съгласно разпоредбата на чл. 99, ал. 1, т. 2, буква "д" от КСО влязлото в сила разпореждане по чл. 98 може да се измени или отмени от органа, който го е издал, по инициатива на органа - когато се установи, че пенсията е определена в неправилен размер.

Следователно разпоредбата на чл. 99, ал. 1, т. 2, б. "д" от КСО дава възможност на административния орган да отмени или измени влязлото в сила разпореждане по чл. 98 от КСО, когато неправилно е определен размера на вече отпусната на дадено лице пенсия.

Законът е овластил административния орган сам да изменя и отменя издадените от него административни актове в хипотезите на чл. 99 от КСО.

По отношение на продължителността на осигурителния стаж за периода 01.09.1993-08.10.1998, календарно съставляващ 05 г. 01 м. 08 д. и неправилно удостоверен в удостоверение, издадено от Поделение 26030-Б..

Осигурителен стаж се изчислява в часове, дни, месеци и години /чл. 9, ал. 1 от КСО/, но не повече от календарното време. Видно от изразените от жалбоподателя съждения, същият е съгласен със зачитането на този стаж в календарната му продължителност, като твърди, че при отразяването му в удостоверението е допусната грешка. Зачитането в повече с 1 месец осигурителен стаж за периода не е вменено по никакъв начин във вина на лицето, каквато то и няма. Поради това и не е постановявано с обжалваните актове събиране на изплатени в повече суми в резултат на зачетен в по-голяма продължителност от календарната осигурителен стаж.

По отношение възражението, че „независимо от записания в повече с месец осигурителен стаж, общият осигурителен стаж не е 29 г. 04 м. 23 д., а е с продължителност 30 г. 01 м. 11 д.“

В конкретния случай, се касае за неточно цитиране и възприемане от страна на жалбоподателя на посоченото в мотивите на обжалваното решение, като в същото е посочено, какъв е размерът (в разпореждането, с което е отпусната пенсията) на общия осигурителен стаж от първа категория труд, придобит като военнослужещ, а не календарната продължителност на осигурителния стаж, придобит от лицето. Видно от данните в пенсионната преписка, при отпускане на пенсията, представените от лицето копия на документи, удостоверяващи трудов/осигурителен стаж са взети предвид, като за времето от 01.09.1967 г. до 08.10.1998 г. (с прекъсвания) е зачетен стаж, придобит по условията на трета категория труд в размер на 02 години, 00 месеца и 00 дни (за времето от 01.09.1967 г. до 31.08.1969 г. - редовна военна служба) и стаж, придобит по условията на първа категория труд, като военнослужещ в размер на 28 години, 02 месеца и 11 дни (за времето от 29.08.1970 г. до 08.10.1998 г.). По този начин общият календарен стаж при сумирането (а не превръщането) на стажа, придобит по условията на трета и на първа категория труд възлиза на 30 години, 02

месеца и 11 дни (02 г. + 28 г. 02 мес. и 11 дни).

Към датата на отпускане на пенсията са приложими разпоредбите на отменения Закон за пенсиите (ЗП), разпоредбата на чл. 6 от който, е предоставяла възможност военнослужещите при уволнение да добиват право на пенсия при 20 години трудов стаж, от които две трети да са действително изслужени на кадрова военна служба, независимо от възрастта им. По условията на тази разпоредба е отпусната пенсията на г-н А.. Разпоредбата на чл. 35 от отменения Правилник за прилагане на Закона за пенсиите (ППЗП) регламентира, че при трудов стаж от различни категории труд пенсията се отпуска по условията на по-благоприятната категория, ако лицето има най-малко две трети от изискуемия за тази категория трудов стаж без този, зачетен в повече от календарното време и че след като се определи категорията, по която следва да се отпусне пенсията, трудовият стаж се превръща към тази категория, като 3 години трудов стаж от I категория се зачита за 4 години от II категория и за 5 години от III категория и обратно. Най-благоприятната и единствена възможна категория труд за пенсиониране на лицето е била при ползване разпоредбата на чл. 6 от ЗП (отм.), т.е. пенсията е отпусната при първа категория труд (доколкото към дата на отпускане на пенсията лицето е на възраст далеч по-ниска от възрастта за редовна пенсия), съответно при прилагане на чл. 35 от ППЗП (отм.) правилно и законосъобразно стажът от 02 години, 00 месеца и 00 дни, е превърнат от трета към първа категория труд и представлява 01 година, 02 месеца и 12 дни от първа категория труд, съответно при сумирането му с взетия предвид стаж от първа категория (при отпускане на пенсията) в размер на 28 години, 02 месеца и 11 дни, общият осигурителен стаж на лицето от първа категория труд (както е посочено и в мотивите на обжалваното разпореждане) възлиза на 29 години, 04 месеца и 23 дни. Доколкото няма спор относно констатацията, направена с обжалваното решение за зачетен с 1 месец в по-голям размер стаж от първа категория труд, преписката е върната на длъжностното лице, съответно е издадено разпореждане № 1029-50- 1700#1 от 17.03.2022 г., с което от датата на отпускането (09.10.1998 г.) личната пенсия за осигурителен стаж и възраст (изслужено време и старост по смисъла на отм. ЗП) е определена за осигурителен стаж от първа категория труд от 29 години, 03 месеца и 22 дни.

От 01.01.2000 г е в сила Кодекса за социално осигуряване (КСО), като § 9, ал. 1 от Преходните и заключителни разпоредби (ПЗР) предвижда, че времето, което се зачита за трудов стаж и за трудов стаж при пенсиониране, положен до 31 декември 1999 г. съгласно действащите дотогава разпоредби, се признава за осигурителен стаж по този кодекс. Разпоредбата на чл. 104, ал. 2 от КСО определя, че осигурителният стаж се превръща, като три години осигурителен стаж от първа категория или четири години от втора категория се зачитат за пет години стаж от трета категория. Разпоредбата на чл. 15, ал. 4 от Наредбата за пенсиите и осигурителния стаж определя, че при определяне размера на пенсията за осигурителен стаж и възраст осигурителният стаж се превръща в трета категория. На посочените основания, считано от 01.01.2000 г. осигурителният стаж на жалбоподателя, в общ размер от първа категория труд от 29 години, 03 месеца и 22 дни, е превърнат към трета категория труд и възлиза на 48 години, 10 месеца и 07 дни.

В хода на съдебното производство и в депозираната в открито съдебно заседание, проведено на 11.05.2023 писмена защита, жалбоподателят не излага съображения във връзка с изложените в жалбата възражения, относно отчитането на испански стаж считайки, че същият не следва да се взема предвид при изчисляване размера на българската пенсия.

От 01.05.2010 г. Република България прилага в отношенията си в областта на социалната сигурност с другите държави-членки на ЕС (вкл. Кралство Испания) правилата за координация на схемите за социална сигурност, съдържащи се в Регламент (ЕО) № 883/2004 на Европейския парламент и на Съвета за координация на системите за социална сигурност, както и в Регламент (ЕО) № 987/2009 на Европейския парламент и на Съвета за установяване на процедура за прилагане на Регламент (ЕО) № 883/2004. Разпоредбата на чл. 50, ал. 4 от Регламент (ЕО) № 883/2004 императивно определя, че ново изчисление на обезщетенията се извършва, когато изискванията на другите законодателства бъдат изпълнени. Член 52, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 предвижда, в случай че дадено лице има осигурителен стаж, придобит по законодателството на повече от една държава-членка на ЕС, и осигурителният стаж, придобит по националното законодателство, е достатъчен за правото на обезщетение, какъвто е процесният случай, компетентната институция да изчисли размера на дължимото обезщетение, както по б. „а“ от цитирания параграф, съгласно прилаганото от нея законодателство, само въз основа на националния стаж (самостоятелно обезщетение), така и по б. „б“ - като вземе предвид и осигурителните периоди, завършени по законодателството на другите държави-членки, като изчисли размер на теоретично обезщетение, което лицето би получавало, ако целият стаж (включително и чужд) е бил придобит по съответното национално законодателство и впоследствие определи размер на обезщетение, дължим само за периода на националния стаж (пропорционално обезщетение). Съгласно чл. 52, параграф 3 от посочения регламент, заинтересованото лице има право да получи по-високия размер на обезщетение, изчислен в съответствие с чл. 52, параграф 1, б. „а“ и параграф 1, б. „б“. Разпоредбата на чл. 59, параграф 1 от Регламент (ЕО) № 883/2004 регламентира, че ако начинът за определяне на обезщетенията или правилата за изчисляване се променят съгласно законодателството на държава-членка, преизчисляването се извършва в съответствие с член 52.

Предвид горното и от събраните по делото доказателства се установява, че от датата на отпускане на испанската пенсия (19.11.2013 г.), е извършено сравнение на размера на пенсията определен само за българския стаж с този определен за общия стаж, от който е изчислена пропорционална част, дължима за българския стаж, като към посочената дата е постановен за изплащане размера на пенсията определен само за българския стаж, като по-благоприятен.

Прилагането на европейските координационни регламенти не зависи от волята на заинтересованото лице, нито на длъжностното лице, предвид което

изложеното от лицето искане да не се взема предвид испанския стаж е неоснователно.

По отношение изменение размера на пенсията от 25.12.2021, извършено с Разпореждане [ЕГН], изх. № 1029-50-1700#1/17.03.2022 /представено по делото с писмо изх. № 1012-40-217#47/13.02.2023/

Съгласно параграф 7е, ал. 1-3 от ПЗР на КСО (в сила от 25.12.2021 г.), ако е по-благоприятно за заинтересованите лица, отпускните с начална дата до 24 декември 2021 г. включително пенсии се преизчисляват от 25 декември 2021 г. с процент 1,35 на сто за всяка година осигурителен стаж без превръщане и съответната пропорционална част от този процент за месеците осигурителен стаж без превръщане. Преизчисляването се извършва, без да се променя доходът, от който е изчислена пенсията, след което тя се осъвременява, преизчислява и индексира съобразно нормативната уредба, действаща от датата на отпускането ѝ до 24 декември 2021 г. включително. Посоченото означава, че за календарен осигурителен стаж, придобит по условията на първа и/или втора категория труд, се прилага процент 1,35, а за разликата между стажа от първа и втора категория труд, превърнат в трета категория труд на основание чл. 104 от КСО, и календарния стаж се прилага процент 1,2.

Предвид посоченото, с издаденото в резултат на решението Разпореждане № 1029-50-1700#1 от 17.03.2022 г., пенсията от 25.12.2021 г., е преизчислена по реда на параграф 7е, ал. 1-3 от ПЗР на КСО и чл. 52 от Регламент (ЕО) № 883/2004, както само въз основа на българския стаж, така и за общия стаж, от който е изчислена пропорционална част, дължима за българския стаж, като от 25.12.2021 г. е постановен за изплащане пропорционален размер, като по-благоприятен.

Цитираното разпореждане, е издадено в изпълнение на Решение № 3305-40-9/15.02.2022 на Управителя на НОИ, съответно размерът на пенсията от 25.12.2021 е изменен.

По изложените съображения съдът намира, че Решение на Управителя на НОИ № 3305-40-9 от 15.02.2022г., с което Управителя на НОИ връща преписката на длъжностното лице за изменение на Разпореждане № 0105618 от 23.12.1998г. и последващите го, съобразно дадените указания е законосъобразно постановено от компетентен орган в предвидената от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила и в съответствие с материалноправните разпоредби и целта на закона. Поради това подадената срещу него жалба е неоснователна и следва да бъде отхвърлена.

С оглед изхода на делото, искането на ответника за присъждане на юрисконсултско възнаграждение е основателно и следва да се уважи в размер на 100 лева съгласно чл. 78, ал. 8 от ГПК, приложим съгласно чл.144 от АПК във вр. чл. 37 от Закона за правната помощ и чл. 25, ал. 1 от Наредба за

заплащането на правната помощ /обн., ДВ, бр. 5 от 17.01.06г./.

Воден от горното и на основание чл. 172, ал. 2 от АПК, Административен съд
София - град, III отделение, 60-ти състав,

РЕШИ:

ОТХВЪРЛЯ жалбата на А. П. А., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], п.к. 8600, [улица], ап.1, против Решение № 3305-40-9 от 15.02.2022 г. на Управителя на НОИ.

ОСЪЖДА А. П. А., ЕГН [ЕГН], с постоянен адрес: [населено място], п.к. 8600, [улица], ап.1, да заплати на Националния осигурителен институт юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лв. (сто лева).

РЕШЕНИЕТО може да се обжалва с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България в 14-дневен срок от съобщението до страните за постановяването му.

СЪДИЯ: